

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי תשע"ח

בסימן: 70 שנה למדינת ישראל
"ישראל אשר בך אתפאר" (ישעיה מט' 3)

מחבר השאלות : נריה פנחס

חידון התנ"ך העולמי לנוער

יהודי תשע"ח

בסימן: 70 שנה למדינת ישראל

"ישראל אשר בך אתפאר" (ישעיה מט' 3)

ה ש ל ב ה ר א ש ו ן

לכל מתמודד תוצג שאלה אחת בת שני חלקים.

תשובה נכונה על כל חלק תזכה את הנבחן ב-5 נקודות.

תשובות נכונות על שני החלקים יזכו את הנבחן ב-10 נקודות.

שאלות מס' 1-2

הנושא: משואה לתקומה

שאלה מס' 1

בנבואת נחמה על השיבה לארץ ישראל מבטיח הנביא ירמיהו לרחל הדואגת לבניה:

"וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ נָאִם ה' וְשָׁבוּ בָנִים לְגְבוּלָם"

- א. מה בקשתו של הנביא מרחל המבכה על בניה?
ב. באילו כינויי חיבה מכנה הנביא את אפרים, באותה נבואה?

תשובה

א. מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה.

ב. בן יקיר, ילד שעשועים (די לקבל כינוי חיבה אחד).

"כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רַחַל מִבְּכָה עַל בְּנֵיהָ מֵאַנְהָ לְהִנָּחֵם עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינָנוּ: כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְךָ נָאִם ה' וְשָׂבוּ מֵאַרְצְךָ אוֹיֵב: וְיֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ נָאִם ה' וְשָׂבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם: שְׁמוֹעַ שְׁמַעְתִּי אִפְרָיִם מִתְנוּדָד יִסְרָתְנִי וְאוֹסֵר כְּעַגְלָל לֹא לְמַד הַשְׁבִּנִי וְאֶשׁוּבָה כִּי אַתָּה ה' אֱלֹהֵי: כִּי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הַיּוֹדְעֵי סִפְקֵתִי עַל יָרֵךְ בְּשֵׁתִי וְגַם נִכְלַמְתִּי כִּי נִשְׁאַתִּי חֲרַפְתָּ נְעוּרָי: הַבֵּן יִקְרֵ לִי אִפְרָיִם אִם יֵלֵד שְׁעִשְׁעִים כִּי מִדֵּי דְבָרֵי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל כֵּן הִמּוּ מֵעַי לֹא רַחֵם אֶרְחַמְנוּ נָאִם ה': הַצִּיבִי לָךְ צִינִים שְׁמִי לָךְ תַמְרוּרִים שְׁתִּי לְבָרְךָ לְמַסְלָה דֶרֶךְ הַלֶּכֶת שׁוּבִי בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל שְׁבִי אֶל עַרְיֶךָ אֱלֹהֵי:"

ירמיה לא' 14-20

שאלה מס' 2

לאחר שעבר ייסורים רבים, זכה האיש לברכה מיוחדת ולאחרית טובה:

"וְהָאֵל בֵּרַךְ אֶת אַחֲרִית ... מֵרֵאשִׁיתוֹ ... וַיִּרְאֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנֵי בְנָיו אַרְבַּעַה דְרוֹת"

א. מי האיש שזכה לאחרית טובה אחרי ייסורים?

ב. כל הטובות שאבדו לו הוחזרו כפליים. ציין אחת הטובות.

תשובה

א. איוב .

ב. הרכוש: צאן, בקר, גמלים, אתונות – "וְהָיָה בְּכֶךָ אֶת אַחֲרֵית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁיתוֹ וַיְהִי

לוֹ אַרְבַּעַת עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גַּמְלִים וְאֶלֶף צֶמֶד בְּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת".

בנים ובנות – "וַיְהִי לוֹ שִׁבְעֵנָה בָּנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת".

שנות חיים-בהיותו בן 70 שנה באו עליו ייסורים . ונוספו לו עוד 140 שנה.

"וְהָיָה שָׁב אֶת שָׁבוֹת אִיּוֹב בְּהִתְפַּלְלוֹ בְּעַד רַעוּהוּ וַיֹּסֶף ה' אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאִיּוֹב לְמִשְׁנָה: וַיָּבֹאוּ אֵלָיו כָּל אַחֲיוֹ וְכָל אַחֲיֹתָיו וְכָל יַדְעֵי לְפָנָיו וַיֹּאכְלוּ עִמּוֹ לֶחֶם בְּבֵיתוֹ וַיִּנְדְּדוּ לוֹ וַיִּנְחֲמוּ אֹתוֹ עַל כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבִיא ה' עָלָיו וַיִּתְּנוּ לוֹ אִישׁ קִשְׁיָטָה אַחַת וְאִישׁ נֶזֶם זָהָב אַחַד: וְהָיָה בְּכֶךָ אֶת אַחֲרֵית אִיּוֹב מֵרֵאשִׁיתוֹ וַיְהִי לוֹ אַרְבַּעַת עָשָׂר אֶלֶף צֹאן וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים גַּמְלִים וְאֶלֶף צֶמֶד בְּקָר וְאֶלֶף אֲתוֹנוֹת: וַיְהִי לוֹ שִׁבְעֵנָה בָּנִים וְשְׁלוֹשׁ בָּנוֹת: וַיִּקְרָא שֵׁם הָאַחַת יְמִימָה וְשֵׁם הַשְּׁנִיית קַצִּיעָה וְשֵׁם הַשְּׁלִישִׁית קֶרֶן הַפּוֹךְ: וְלֹא נִמְצָא נָשִׁים יְפוֹת כַּבָּנוֹת אִיּוֹב בְּכָל הָאָרֶץ וַיִּתֵּן לָהֶם אֲבִיהֶם נַחְלָה בְּתוֹךְ אַחֵיהֶם: וַיְחִי אִיּוֹב אַחֲרֵי זֹאת מֵאָה וְאַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּרְאֶה אֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנֵי בְנָיו אַרְבַּעַת דְּרוֹת: וַיִּמַּת אִיּוֹב זָקֵן וְשִׁבְעַת יָמִים:"

איוב מב' 10-17

שאלות מס' 3-4

הנושא: המאבק לעצמאות

שאלה מס' 3

דבורה הנביאה ציינה לשבח את השבטים שנחלצו לעזרת אחיהם במלחמה נגד האויב:

"לבי לחוקקי ישראל המתנדבים בעם ברכו ה':"

א. מי עמד בראש צבאות ישראל באותה עת?

ב. ציין שמות שני שבטים שהתנדבו להילחם נגד האויב.

תשובה

א. ברק בן אבינועם – ניצח את סיסרא שר צבא יבין מלך כנען.

ב. זבולון, נפתלי, אפרים, בנימין, מנשה, יששכר. (די לציין שני שמות).

"וַתֵּשֶׁר דְּבוּרָה וּבָרַק בֶּן אֲבִינוּעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר: בַּפֶּרַע פָּרְעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל
בְּהַתְּנֵדֵב עִם בָּרְכוּ ה': [...] לְבִי לְחֹקְקֵי יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בְּעַם בָּרְכוּ ה':
[...] עוֹרֵי עוֹרֵי דְבוּרָה עוֹרֵי דְבָרִי שִׁיר קוֹם בָּרַק וְשָׁבָה שְׁבִיךְ בֶּן אֲבִינוּעַם:
אֲזַ יָרֵד שְׂרִיד לְאֲדִירִים עִם ה' יָרֵד לִי בַּגְּבוּרִים: מִנִּי אֲפָרִים שְׂרָשָׁם בְּעַמְלֶק
אֲחֵרֶיךָ בְּנִימִין בְּעַמְמִיךָ מִנִּי מְכִיר יָרְדוּ מְחַקְקִים וּמִזְבּוּלֵן מְשֻׁכִּים בְּשֶׁבֶט סֹפֵר:
וְשָׂרֵי בְּיִשְׁשָׁכָר עִם דְּבָרָה וַיִּשְׁשָׁכָר כֵּן בָּרַק בְּעַמֶּק שֶׁלַח בְּרַגְלָיו בַּפְּלָגוֹת רְאוּבֵן
גְּדֻלִים חֲקֵקֵי לֵב: לִמָּה יִשְׁבֶּת בֵּין הַמְּשַׁפְּתִים לִשְׁמַע שְׂרָקוֹת עֲדָרִים לַפְּלָגוֹת
רְאוּבֵן גְּדוּלִים חֲקֵרֵי לֵב: גִּלְעָד בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן שָׁכַן וְדָן לִמָּה יָגוּר אֲנִיּוֹת אֲשֶׁר יֵשֵׁב
לְחוּף יַמִּים וְעַל מַפְרָצָיו יִשְׁכּוּן: זְבֻלוֹן עִם חֶרֶף נִפְשׁוּ לְמוֹת וְנִפְתְּלֵי עַל מְרוֹמֵי
שָׂדֵה: בָּאוּ מְלָכִים נִלְחָמוּ אֲזַ נִלְחָמוּ מְלָכֵי כְנַעַן בְּתַעֲנֵךְ עַל מִי מִגְּדוֹ בַצַּע כֹּסֵף
לֹא לְקָחוּ: מִן שָׁמַיִם נִלְחָמוּ הַפּוֹכְבִים מִמְּסֻלוֹתֶם נִלְחָמוּ עִם סִיסְרָא:"

שופטים ה' 9-20

שאלה מס' 4

מצביא שניהל מלחמה בשתי חזיתות עודד וחיזק את לוחמיו בעת קרב:

"וַיֵּרָא ... כִּי הִיָּתָה אֵלָיו פְּנֵי הַמִּלְחָמָה מִפְּנִים וּמֵאַחֶר ... וַיֹּאמֶר ... חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עֲמֹנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ"

א. מי המצביא שניהל מלחמה בשתי חזיתות ?

ב. נגד מי נלחם?

תשובה

א. יואב בן צרויה – הוא ואבישי אחיו עמדו בראש מחנה ישראל.

ב. נגד בני עמון ונגד הארמים (די לציין שם אחד).

הערה: בחזית הארמים שנלחמו נגד ישראל. השתתפו מספר צבאות: ארם בית רחוב, ארם צובא, מלך

מעכה ואיש טוב.

"וַיֵּרְאוּ בְּנֵי עֲמוֹן כִּי נִבְּאֵשׁוּ בְּדוֹד וַיִּשְׁלְחוּ בְּנֵי עֲמוֹן וַיִּשְׁכְּרוּ אֶת אַרְם בֵּית רְחוֹב וְאֶת אַרְם צוֹבָא עֲשָׂרִים אֶלְפֵי רֶגְלֵי וְאֶת מֶלֶךְ מַעֲכָה אֶלְפֵי אִישׁ וְאִישׁ טוֹב שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֶלְפֵי אִישׁ: וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיִּשְׁלַח אֶת יוֹאָב וְאֶת כָּל הַצָּבָא הַגְּבֻרִים: וַיֵּצְאוּ בְּנֵי עֲמוֹן וַיַּעֲרֹכוּ מִלְחָמָה פֶּתַח הַשָּׁעַר וְאַרְם צוֹבָא וְרְחוֹב וְאִישׁ טוֹב וּמַעֲכָה לְבַדָּם בְּשָׂדֵה: וַיֵּרָא יוֹאָב כִּי הִיָּתָה אֵלָיו פְּנֵי הַמִּלְחָמָה מִפְּנִים וּמֵאַחֶר וַיִּבְחַר מִכָּל בְּחֹרֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת אַרְם: וְאֶת יֵתֵר הָעַם נָתַן בְּיַד אֲבִישֵׁי אַחִיו וַיַּעֲרֹךְ לִקְרַאת בְּנֵי עֲמוֹן: וַיֹּאמֶר אִם תִּחְזַק אַרְם מִמֶּנִּי וְהִיָּתָה לִי לִישׁוּעָה וְאִם בְּנֵי עֲמוֹן יִחְזְקוּ מִמֶּךָ וְהִלַּכְתִּי לְהוֹשִׁיעַ לָךְ: חֲזַק וְנִתְחַזַּק בְּעַד עֲמֹנוּ וּבְעַד עָרֵי אֱלֹהֵינוּ וְהָיָה יַעֲשֵׂה הַטוֹב בְּעֵינָיו: וַיִּגֶשׁ יוֹאָב וְהָעַם אֲשֶׁר עִמּוֹ לְמִלְחָמָה בְּאַרְם וַיִּנְסוּ מִפְּנָיו:

וּבְנֵי עֵמֹן רָאוּ כִּי נָס אֲרָם וַיִּנְסוּ מִפְּנֵי אֲבִישִׁי וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיֵּשֶׁב יוֹאָב מֵעַל בְּנֵי
עֵמֹן וַיָּבֵא יְרוּשָׁלַם:

שמואל ב' י' 6-14

שאלות מס' 5-6

הנושא: המנורה - סמל המדינה

שאלה מס' 5

אחד ממראות הנבואה קשור למנורה שבמרכז סמל המדינה:

"רִאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלָּה עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיחָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה
וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֵרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ"

א. מי הנביא שראה בחזונו מראה נבואה זה?

ב. בדבריו לנביא מדגיש ה' את חשיבות הרוח לעומת הכח: "לֹא בְחֵיל וְלֹא
בְכַח כִּי אִם בְּרוּחִי" – למי נצטווה הנביא לומר את הדברים האלו?

תשובה

א. הנביא זכריה.

ב. זרובבל בן שאלתיאל – פחת יהודה. ממייסדי בית המקדש השני בימי שיבת ציון.

"וַיֵּשֶׁב הַמֶּלֶאךָ הַדָּבָר בִּי וַיַּעֲרִנֵנִי כְּאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲוֹר מִשְׁנָתוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלַי מָה אַתָּה רֹאה וַאֲמַר רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זָהָב כְּלָה וְגִלְהָה עַל רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיהָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנֵרוֹת אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁהּ: וְשָׁנַיִם זֵיתִים עָלֶיהָ אֶחָד מִיַּמִּין הַגִּלְהָה וְאֶחָד עַל שְׂמֹאלָהּ: וְאָעַן וַאֲמַר אֵל הַמֶּלֶאךָ הַדָּבָר בִּי לֵאמֹר מָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי: וַיַּעַן הַמֶּלֶאךָ הַדָּבָר בִּי וַיֹּאמֶר אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מָה הֵמָּה אֱלֹהֵי וַאֲמַר לֹא אֲדֹנָי: וַיַּעַן וַיֹּאמֶר אֵלַי לֵאמֹר זֶה דְבַר ה' אֵל זָרְבָבֶל לֵאמֹר לֹא בַחֲוִל וְלֹא בַכֶּחַ כִּי אִם בְּרוּחֵי אֱמֶר ה' צְבָאוֹת: מִי אַתָּה הִרְגָדוֹל לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישֹׁר וְהוֹצִיא אֶת הָאֲבָן הָרֹאשָׁה תְּשֹׂאוֹת חֵן חֵן לָהּ: וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר: יְדִי זָרְבָבֶל יִסְדֹּו הַבַּיִת הַזֶּה וַיְדִיּוּ תִבְצַעְנָהּ וַיְדַעְתָּ כִּי ה' צְבָאוֹת שְׁלַחְנֵי אֱלֵיכֶם: כִּי מִי בַז לְיוֹם קִטְנוֹת וְשִׁמְחוֹ וְרָאוּ אֶת הָאֲבָן הַבְּדִיל בְּיַד זָרְבָבֶל שִׁבְעָה אֱלֹהֵי עֵינַי ה' הֵמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ:"

זכריה ד' 10-1

שאלה מס' 6

בימי אחד ממנהיגי ישראל מסופר על אמנה שנחתמה ע"י בכירי העם:
"וּבְכָל זֹאת אֲנַחְנוּ כְּרִיתִים אֲמָנָה וְכֹתְבִים וְעַל הַחֲתוּם שָׂרִינוּ לְוִינוּ כְּהַנִּינוּ"
א. מי המנהיג שבימיו נחתמה האמנה?
ב. מה התחייבו העם ומנהיגיו באמנה שנכרתה? ציין פריט אחד.

תשובה

א. נחמיה. ניתן לקבל גם: עזרא.

ב. "ללכת בתורת האלהים אשר נתנה ביד משה עבד האלהים ולשמור ולעשות כל מצוית ה'".

לא להתחתן עם עמי הארץ הנכרים, לשמור שבת, לתת שלישית השקל לעבודת בית ה', להביא ביכורים, בכורות, תרומות ומעשרות לכהנים והלויים. "ובכל זאת אנחנו כרתים אמנה וכתבים ועל החתום שרינו לוינו כהנינו: ועל החתומים נחמיה התרשטא בן חכליה וצדקיה: שריה עזריה ירמיה: פשחור אמריה מלכיה: [...]: ושאר העם הכהנים הלויים השוערים המשוררים הנתינים וכל הנבדל מעמי הארצות אל תורת האלהים נשיהם בניהם ובנתיהם כל יודע מבין: מחזיקים על אחיהם אדיריהם ובאים באלה ובשבועה ללכת בתורת האלהים אשר נתנה ביד משה עבד האלהים ולשמור ולעשות כל מצוית ה' אדנינו ומשפטיו וחקיו: ואשר לא נתן בנתינו לעמי הארץ ואת בנתיהם לא נקח לבנינו: ועמי הארץ המביאים את המקחות וכל שבר ביום השבת למכור לא נקח מהם בשבת וביום קדש ונטש את השנה השביעית ומשא כל יד: והעמדנו עליהם לתת עלינו שלישיית השקל בשנה לעבדת בית אלהינו: ללחם המערכת ומנחת התמיד ולעולת התמיד השבתות החדשים למועדים ולקדשים ולחטאות לכפר על ישראל וכל מלאכת בית אלהינו: ... ואת בכרות בנינו ובהמתנו ככתוב בתורה ואת בכורי בקרינו וצאנינו להביא לבית אלהינו לכהנים המשוררים בבית אלהינו: ...: כי אל הלשכות יביאו בני ישראל ובני הלוי את תרומת הדגן התירוש והיצהר ושם כלי המקדש והכהנים המשוררים והשוערים והמשוררים ולא נעזב את בית אלהינו:"

נחמיה י' 1-40

שאלות מס' 7-8

הנושא: צה"ל - הגנה על המדינה

שאלה מס' 7

מנהיג ציוה את לוחמיו בעיצומו של הקרב:

"וְאַתֶּם אֶל תַּעֲמְדוּ רַדְפוּ אַחֲרַי אִיְבֵיכֶם וְזַנְבַּתֶּם אוֹתָם אֶל תִּתְּנוּם לְבוֹא אֶל עֲרֵיהֶם"

א. מי המנהיג?

ב. היכן אותרו חמשת מלכי האויב, באותה מלחמה?

תשובה

א. יהושע – במלחמתו נגד חמשת המלכים.

ב. הם אותרו נחבאים במערה שבמקדה.

" אַךְ יִדְבַר יְהוֹשֻׁעַ לֵה' בַּיּוֹם תַּת יְהוָה אֶת הָאִמְרֵי לִפְנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל שְׁמַשׁ בְּגִבְעוֹן דוּם וַיֵּרַח בְּעֵמֶק אֵילָוִן: וַיִּדְּם הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּרַח עַמֵּד עַד יָקָם גּוֹי אִיְבֵיו הֲלֹא הִיא כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיִּשָּׁר וַיַּעֲמֵד הַשֶּׁמֶשׁ בַּחֲצֵי הַשָּׁמַיִם וְלֹא אָץ לְבוֹא כִּיּוֹם תָּמִים: וְלֹא הָיָה כִּיּוֹם הַהוּא לִפְנֵיו וְאַחֲרָיו לִשְׁמַע ה' בְּקוֹל אִישׁ כִּי ה' נִלְחַם לְיִשְׂרָאֵל: וַיֵּשֶׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל הַמַּחֲנֶה הַגְּלִגְלָה: וַיִּנְסוּ חֲמֹשֶׁת הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיִּחַבְּאוּ בַּמְּעָרָה בְּמַקְדָּה: וַיִּגְדַּל יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר נִמְצְאוּ חֲמֹשֶׁת הַמְּלָכִים נִחְבְּאִים בַּמְּעָרָה בְּמַקְדָּה: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ גְּלוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת אֶל פִּי הַמְּעָרָה וְהִפְקִידוּ עֲלֵיהֶם אֲנָשִׁים לְשַׁמְרָם: וְאַתֶּם אֶל תַּעֲמְדוּ רַדְפוּ אַחֲרַי אִיְבֵיכֶם וְזַנְבַּתֶּם אוֹתָם אֶל תִּתְּנוּם לְבוֹא אֶל עֲרֵיהֶם כִּי נִתְּנָם ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּיַדְכֶם: וַיְהִי כְּכֹלֹת יְהוֹשֻׁעַ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהַכּוֹתָם מִכָּה גְדוֹלָה מְאֹד עַד תִּמָּם וְהַשְּׂרִידִים שָׂרְדוּ מֵהֶם וַיָּבֹאוּ אֶל עֲרֵי הַמְּבֻצָּר: וַיֵּשְׁבוּ כָּל הָעָם אֶל הַמַּחֲנֶה אֶל יְהוֹשֻׁעַ מַקְדָּה בְּשָׁלוֹם לֹא חָרַץ לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל לְאִישׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ:"

יהושע י' 221-1

שאלה מס' 8

איש אחד תיאר קבוצת לוחמים גיבורים ואת מנהיגם, במילים אלו:

**"כי גברים המה ומרי נפש המה כדב שכול בשדה ... והוא גם בן חיל אשר לבו
כלב האריה"**

א. מי האיש שתיאר כך?

ב. מי קבוצת הלוחמים המתוארת בפסוק?

תשובה

א. חושי הארפי - בדברי עצתו לאבשלום.

ב. דוד המלך ואנשיו.

**" ויאמר אחיתפל אל אבשלום אבחרה נא שנים עשר אלף איש ואקומה
וארדפה אחרי דוד הלילה: ואבוא עליו והוא יגע ורפה ידיים והחרדתי אתו ונס
כל העם אשר אתו והפיתי את המלך לבדו:... ויאמר אבשלום קרא נא גם
לחושי הארפי ונשמעה מה בפיו גם הוא: ויבא חושי אל אבשלום ויאמר
אבשלום אליו לאמר כדבר הזה דבר אחיתפל הנעשה את דברו אם אין אתה
דבר: ויאמר חושי אל אבשלום לא טובה העצה אשר יעץ אחיתפל בפעם
הזאת: ויאמר חושי אתה ידעת את אביך ואת אנשיו כי גברים המה ומרי נפש
המה כדב שכול בשדה ואביך איש מלחמה ולא ילין את העם: הנה עתה הוא
נחבא באחת הפחתים או באחד המקומות והיה כנפל בהם בתחלה ושמע
השמע ואמר היתה מגפה בעם אשר אחרי אבשלום: והוא גם בן חיל אשר לבו
כלב האריה המס ימס כי ידע כל ישראל כי גבור אביך ובני חיל אשר אתו:...
ויאמר אבשלום וכל איש ישראל טובה עצת חושי הארפי מעצת אחיתפל וה'
צוה להפר את עצת אחיתפל הטובה לבעבור הביא ה' אל אבשלום את
הרעה:"**

שמואל ב' טז' 20-23, יז' 1-10

שאלות מס' 9-10

הנושא: עלייה

שאלה מס' 9

"ועתה הלך הלכת כי נכסף נכספתה לבית אביך"

כיסופיו של איש מישראל לארץ אבותיו היו סיבת שובו ארצה.

א. מי האיש שנכסף לשוב לארץ?

ב. היכן שהה האיש בהיותו בנכר?

תשובה

א. יעקב – לבן טען זאת לאחר שיעקב ברח ממנו לארץ ישראל.

ב. אצל לבן חותנו בחרן. ניתן לקבל גם : פדן ארם

"וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת בְּנָיו וְאֶת נָשָׁיו עַל הַגְּמָלִים: וַיָּנֶהֱג אֶת כָּל מִקְנֵהוּ וְאֶת כָּל רֶכְשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדֵן אֲרָם לָבוֹא אֶל יִצְחָק אָבִיו אֶרְצָה"

כָּנַעַן: ...וַיְבָרַח הוּא וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיֵּקֶם וַיַּעֲבֹר אֶת הַנֶּהָר וַיִּשָּׂם אֶת פְּנֵיו הַר הַגְּלָעָד:
וַיִּגַד לְלֵבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: [...] וַיֹּאמֶר לֵבָן לַיַּעֲקֹב מִה עָשִׂיתָ
וַתִּגְנַב אֶת לֵבָבִי וַתִּנְהַג אֶת בְּנֹתַי כְּשִׁבְיֹת חָרָב: לָמָּה נִחַבְתָּ לְבָרַח וַתִּגְנַב
אֹתִי וְלֹא הִגַּדְתָּ לִּי וְאֲשַׁלְּחֶךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂרִים בְּתֹף וּבְכִנּוּר: וְלֹא נִטְשָׁתָנִי לְנִשְׁק
לְבָבִי וּלְבִנְתֵי עֵתָה הַסִּפְלֵת עָשׂוּ: יֵשׁ לְאֵל יָדַי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וְאֵלֵהִי אֲבִיכֶם
אֲמַשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הַשְּׁמֵר לְךָ מִדְּבַר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע: וְעֵתָה הֲלֹךְ
הַלַּכְתָּ כִּי נִכְסֹף נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גִנַּבְתָּ אֶת אֵלֵהִי: וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
לְלֵבָן כִּי יֵרְאֵתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶן תִּגְזַל אֶת בְּנוֹתַיךָ מֵעַמִּי:"

בראשית לא' 17-31

שאלה מס' 10

נביא ניבא על קיבוץ הגלויות לציון:

"וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף ה' שְׁנֵית יְדוֹ לַקְּנוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשָּׂאֵר מֵאֲשׁוּר
וּמִמִּצְרַיִם וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמֵעִלָּם... וְנָשָׂא נֹס לְגוֹיִם וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל"

א. מי הנביא?

ב. מה יהיו יחסי יהודה ואפרים בזמן קיבוץ הגלויות?

תשובה

א. ישעיהו.

ב. יחסי שלום ואחוה – אפרים לא יקנא את יהודה ויהודה לא יצור את אפרים.

"וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא שָׂרֵשׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָמַד לְנֶס עַמִּים אֱלֹהֵי גוֹיִם יִדְרְשׁוּ וְהִיָּתְה מִנְחָתוֹ כְּבוֹד: וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף ה' שְׁנֵית יָדוֹ לְקִנּוֹת אֶת שְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוֹשׁ וּמֵעִילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֲמַת וּמֵאֵיִי הַיָּם: וְנִשְׂא נֶס לְגוֹיִם וְאָסַף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ: וְסָרָה קִנְיַת אֶפְרַיִם וְצַרְרֵי יְהוּדָה יִכְרְתוּ אֶפְרַיִם לֹא יִקְנָא אֶת יְהוּדָה וַיְהוּדָה לֹא יִצַּר אֶת אֶפְרַיִם: וְעָפוּ בְכַתֵּף פְּלִשְׁתִּים יָמָּה יַחְדָּו יִבְזּוּ אֶת בְּנֵי קֶדֶם אֲדוּם וּמוֹאָב מִשְׁלֹחַ יָדָם וּבְנֵי עַמּוֹן מִשְׁמַעְתָּם: וְהִיָּתְה מְסֻלָּה לְשְׂאֵר עַמּוֹ אֲשֶׁר יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר כְּאֲשֶׁר הִיָּתְה לְיִשְׂרָאֵל בַּיּוֹם עָלְתוּ מֵאַרְץ מִצְרַיִם:"

ישעיה יא' 10-61

שאלות מס' 11-12

הנושא: הברית עם הדרוזים

שאלה מס' 11

איש צבא מאחת מערי הפלישתים שעמד בראש שש מאות איש הביע את נכונותו לסייע למלך ישראל בעת צרתו:

"חי אדני המלך כי במקום אשר יהיה שם אדני המלך אם למות אם לחיים כי שם יהיה עבדך"

א. מי האיש שהתנדב לסייע למלך ישראל שהיה במצוקה ?

ב. מה היתה צרת המלך?

תשובה

א. איתי הגיתי.

ב. מרד אבשלום- דוד ברח מירושלים מפני אבשלום בנו שמרד בו.

"ויאמר דוד לכל עבדיו אשר אתו בירושלם קומו ונברחה כי לא תהיה לנו פליטה מפני אבשלום מהרו ללכת פן ימהר והשגנו והדיח עלינו את הרעה והפה העיר לפי חרב: ויאמרו עבדי המלך אל המלך ככל אשר יבחר אדני המלך הנה עבדיך: ויצא המלך וכל ביתו ברגליו ויעזב המלך את עשר נשים פלגשים לשמר הבית: ויצא המלך וכל העם ברגליו ויעמדו בית המרחק: וכל עבדיו עברים על ידו וכל הכרתי וכל הפלתי וכל הגתים שש מאות איש אשר באו ברגלו מגת עברים על פני המלך: ויאמר המלך אל איתי הגתי למה תלך גם אתה אתנו שוב ושב עם המלך כי נכרי אתה וגם גלה אתה למקומך: תמול בואך והיום אניעך עמנו ללכת ואני הולך על אשר אני הולך שוב והשב את אחיך עמך חסד ואמת: ויען אתי את המלך ויאמר תי ה' נחי אדני המלך כי במקום אשר יהיה שם אדני המלך אם למות אם לחיים כי שם יהיה עבדך:"

שמואל ב' טו' 21-14

שאלה מס' 12

שאל המלך זכר טובה לבני שבט נוכרי שעשו חסד עם ישראל בעת עלותינו
ממצרים:

"ויאמר שאול... ואתה עשית חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים"

א. מי השבט הנוכרי?

ב. מהי הטובה שעשה שאול עם בני השבט?

תשובה

א. הקיני.

ב. שאול המלך ביקש מהם לעזוב את מקומם כדי שלא ייפגעו במלחמה
העתידה נגד עמלק – "לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אספך עמו".

**"ויאמר שמואל אל שאול אתי שלח ה' למשחך למלך על עמו על ישראל ועתה
שמע לקול דברי ה': כה אמר ה' צבאות פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל
אשר שם לו בדרך בעלתו ממצרים: עתה לך והכיתה את עמלק והחרמתם את
כל אשר לו ולא תחמל עליו והמתה מאיש עד אשה מעלל ועד יונק משור ועד
שה מגמל ועד חמור: וישמע שאול את העם ויפקדם בטלאים מאתים אלף
רגלי ועשרת אלפים את איש יהודה: ויבא שאול עד עיר עמלק וירב בנחל:
ויאמר שאול אל הקיני לכו סרו רדו מתוך עמלקי פן אספך עמו ואתה עשית
חסד עם כל בני ישראל בעלותם ממצרים ויסר קיני מתוך עמלק: ויך שאול את
עמלק מחוילה בואך שור אשר על פני מצרים:"**

שמואל א' טו' 7-1

שאלות מס' 13-14

הנושא: לוחמת סייבר

שאלה מס' 13

ספר שנכתב מאת מלך הועבר ע"י אחד החיילים לידי שר צבא הנמצא בחזית:

"וְיִהִי בַּבֶּקֶר וַיִּכְתֹּב... סֵפֶר אֶל ... וַיִּשְׁלַח בְּיַד ..."

א. מי המלך ששלח את הספר?

ב. מה היה תוכן הספר?

תשובה

א. דוד – שלח ספר ליואב בן צרויה באמצעות אוריה החיתי.

ב. לשים את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ולגרום למותו.

"וְיִהִי בַּבֶּקֶר וַיִּכְתֹּב דָּוִד סֵפֶר אֶל יוֹאָב וַיִּשְׁלַח בְּיַד אֹרִיָּה: וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר לֵאמֹר הֲבֹ אֶת אֹרִיָּה אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּלְחָמָה הַחֲזָקָה וְשִׁבְתֶּם מֵאַחֲרָיו וְנָכְהָ נָמֹת: וַיְהִי בִשְׁמוֹר יוֹאָב אֶל הָעִיר וַיִּתֵּן אֶת אֹרִיָּה אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יָדַע כִּי אֲנָשִׁי חֵיל שָׁם: וַיֵּצְאוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר וַיִּלְחְמוּ אֶת יוֹאָב וַיִּפֹּל מִן הָעָם מֵעֶבְדֵי דָוִד וַיָּמָת גַּם אֹרִיָּה הַחֲתִי: וַיִּשְׁלַח יוֹאָב וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת כָּל דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה: וַיֵּצֵא אֶת הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר כְּכֹלֹתְךָ אֶת כָּל דִּבְרֵי הַמִּלְחָמָה לְדַבֵּר אֶל הַמֶּלֶךְ: וְהָיָה אִם תַּעֲלֶה חֶמֶת הַמֶּלֶךְ

וְאָמַר לְךָ מִדּוֹעַ נִגְשָׁתֶם אֶל הָעִיר לְהִלָּחֵם הֲלוֹא יִדְעַתֶּם אֶת אֲשֶׁר יִרֹ מֵעַל הַחֹמָה: מִי הִכָּה אֶת אֲבִימֶלֶךְ בֶּן יִרְבֶּשֶׁת הֲלוֹא אִשָּׁה הִשְׁלִיכָה עָלָיו פֶּלֶחַ רֹכֵב מֵעַל הַחֹמָה וַיִּמַּת בְּתַבְּץ לְמָה נִגְשָׁתֶם אֶל הַחֹמָה וְאָמַרְתֶּן גַּם עַבְדְּךָ אֹרִיָּה הַחֲתִי מֵת: וַיִּלֶךְ הַמֶּלֶךְ וַיָּבֵא וַיַּגֵּד לְדָוִד אֶת כָּל אֲשֶׁר שָׁלְחוּ יוֹאָב:

שמואל ב' יא' 14-22

שאלה מס' 14

מלך שנפגש עם שר צבא הוזהר על ידי אחד משריו:

"כִּי לִפְתוֹךָ בָּא וְלִדְעַת אֶת מוֹצֵאךָ וְאֶת מוֹבֵאךָ וְלִדְעַת אֶת כָּל אֲשֶׁר אֵתָּה עֲשֵׂה"

א. מי שר הצבא שנפגש עם המלך?

ב. מה היתה מטרת הפגישה?

תשובה

א. אבנר בן נר, שר צבא איש בושת בן שאול.

ב. אבנר ביקש לכרות ברית עם דוד המלך ולהעביר את המלוכה על כל

ישראל מאיש בושת לדוד.

"וּדְבַר אֲבִנֵר הָיָה עִם זַקְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר גַּם תִּמּוֹל גַּם שְׁלָשָׁם הֵייתֶם מִבְּקָשִׁים אֶת דָּוִד לְמֶלֶךְ עֲלֵיכֶם: וְעַתָּה עֲשׂוּ כִּי ה' אָמַר אֶל דָּוִד לֵאמֹר בְּיַד דָּוִד עַבְדִּי הוֹשִׁיעַ אֶת עַמִּי יִשְׂרָאֵל מִיַּד פְּלִשְׁתִּים וּמִיַּד כָּל אִיֻּבִיָּהֶם: וַיְדַבֵּר גַּם אֲבִנֵר בְּאָזְנֵי בְנֵי־מִין וַיִּלְךְ גַּם אֲבִנֵר לְדַבֵּר בְּאָזְנֵי דָוִד בְּחִבְרוֹן אֶת כָּל אֲשֶׁר טוֹב בְּעֵינֵי יִשְׂרָאֵל

וּבְעֵינַי כָּל בַּיִת בְּנִימָן: וַיָּבֹא אֲבִנֵר אֶל דָּוִד חֲבֵרוֹן וְאֶתוֹ עֲשָׂרִים אֲנָשִׁים וַיַּעַשׂ דָּוִד
לְאֲבִנֵר וְלֹאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אֶתוֹ מִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמֶר אֲבִנֵר אֶל דָּוִד אֲקוּמָה וְאֶלְכָה
וְאֶקְבְּצָה אֶל אֲדֹנָי הַמֶּלֶךְ אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל וַיְכַרְתּוּ אֶתְךָ בְּרִית וּמִלְכַת בְּכָל אֲשֶׁר
תָּאֹה נַפְשְׁךָ וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶת אֲבִנֵר וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וְהִנֵּה עֲבָדֵי דָוִד וַיֹּאֲבָב בָּא
מֵהַגְּדוּד וַשְׁלָל רֶב עִמָּם הֵבִיאוּ וְאֲבִנֵר אֵינְנו עִם דָּוִד בְּחֲבֵרוֹן כִּי שָׁלְחוּ וַיֵּלֶךְ
בְּשָׁלוֹם: וַיֹּאֲבָב וְכָל הַצָּבָא אֲשֶׁר אֶתוֹ בָּאוּ וַיִּגְדּוּ לַיֹּאֲבָב לֵאמֹר בָּא אֲבִנֵר בֶּן נֹר אֶל
הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁלַחְהוּ וַיֵּלֶךְ בְּשָׁלוֹם: וַיָּבֹא יֹאֲבָב אֶל הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר מַה עָשִׂיתָ הִנֵּה בָא
אֲבִנֵר אֵלַיךְ לְמַה זֶה שָׁלַחְתּוּ וַיֵּלֶךְ הַלֹּךְ: יָדַעְתָּ אֶת אֲבִנֵר בֶּן נֹר כִּי לִפְתוֹתְךָ בָּא
וְלָדַעַת אֶת מוֹצְאֶךָ וְאֶת מוֹבְאֶךָ וְלָדַעַת אֶת כָּל אֲשֶׁר אַתָּה עֹשֶׂה: וַיֵּצֵא יֹאֲבָב מֵעַם
דָּוִד וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אַחֲרֵי אֲבִנֵר וַיֵּשְׁבוּ אֹתוֹ מִבּוֹר הַסֶּרֶה וְדָוִד לֹא יָדַע: וַיָּשָׁב
אֲבִנֵר חֲבֵרוֹן וַיִּטְהוּ יֹאֲבָב אֶל תּוֹךְ הַשַּׁעַר לְדַבֵּר אֶתוֹ בְּשָׁלִי וַיִּכְהוּ שֵׁם הַחֲמִשׁ וַיָּמַת
בְּדָם עֲשֵׂהָאֵל אַחִיו:"

שמואל ב' ג' 17-27

שאלות מס' 15-16

הנושא: פרסי נובל - מצויינות לאומית

שאלה מס' 15

"וַיָּבֹאוּ מִכָּל הָעַמִּים לִשְׁמֹעַ אֶת חֲכַמַת שְׁלֹמֹה מֵאֵת כָּל מַלְכֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר
שָׁמְעוּ אֶת חֲכַמְתּוֹ:"

א. הכתוב מציין שחכמת שלמה גדלה מחכמת חכמים אחרים. ציין את שם
אחד החכמים.

ב. הכתוב מציין ששלמה המלך כתב גם משלי חכמה . מה היה מספר המשלים שכתב?

תשובה

א. איתן האזרחי והימן וכלכל ודרדע בני מחול.
(ניתן לקבל גם: חכמת בני קדם, חכמת מצרים).

ב. שלשת אלפים משל – "וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף".

"ניתן אלהים חכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד ורחב לב כחול אשר על שפת הים: ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים: ויחכם מכל האדם מאיתן האזרחי והימן וכלכל ודרדע בני מחול ויהי שמו בכל הגוים סביב: וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף: וידבר על העצים מן הארז אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה ועל העוף ועל הרמש ועל הדגים: ויבאו מכל העמים לשמע את חכמת שלמה מאת כל מלכי הארץ אשר שמעו את חכמתו:"

מלכים א' ה' 9-14

שאלה מס' 16

הכתוב מציין לשבח את חכמתם הרבה של ארבעה ילדים:
"והילדים האלה ארבעתם נתן להם האלהים מדע והשכל בכל ספר וחכמה"
א. מי הם הילדים?

ב. בפני מי נדרשו הילדים להראות את חכמתם?

תשובה

א. דניאל, חנניה, מישאל ועזריה. (די לציין שם אחד).

ב. בפני נבוכדנאצר מלך בבל.

"וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ לְאַשְׁפַּנְז רַב סְרִיסִיו לְהַבִּיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וּמִן הַפְּרִתָּמִים: יְלָדִים אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם כָּל מֵאוֹם וְטוֹבֵי מַרְאֵה וּמִשְׁכָּלִים בְּכָל חֻכְמָה וַיְדַעֵי דַעַת וּמִבְּנֵי מַדְעָ וְאֲשֶׁר כָּח בָּהֶם לַעֲמֹד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ וּלְלַמְדָם סֹפֵר וּלְשׁוֹן כְּשָׂדִים: וַיִּמֶן לָהֶם הַמֶּלֶךְ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ מִפֶּת בַּג הַמֶּלֶךְ וּמִיַּיִן מִשְׁתֵּיו וּלְגַדְלָם שָׁנִים שְׁלוֹשׁ וּמִקְצָתָם יַעֲמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וַיְהִי בָהֶם מִבְּנֵי יְהוּדָה דְּנִיָּאל חֲנַנְיָה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה: [...] וְהַיְלָדִים הָאֵלֶּה אַרְבַּעַתָם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מַדְעָ וְהַשְׁכָּל בְּכָל סֹפֵר וְחֻכְמָה וְדְנִיָּאל הֵבִין בְּכָל חֲזוֹן וְחִלְמוֹת: וּלְמִקְצָת הַיָּמִים אֲשֶׁר אָמַר הַמֶּלֶךְ לְהַבִּיאָם וַיָּבִיאוּם שָׁר הַסְּרִיסִים לִפְנֵי נְבֻכַדְנֶצַּר: וַיְדַבֵּר אֹתָם הַמֶּלֶךְ וְלֹא נִמְצָא מִכֵּלָם כְּדְנִיָּאל חֲנַנְיָה מִיִּשְׂאֵל וְעִזְרִיָּה וַיַּעֲמְדוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ: וְכָל דְּבַר חֻכְמַת בִּינָה אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ מֵהֶם הַמֶּלֶךְ וַיִּמְצְאוּם עֹשֵׂי יְדוֹת עַל כָּל הַחֲרָטְמִים הָאֲשֵׁפִים אֲשֶׁר בְּכָל מַלְכוּתוֹ: וַיְהִי דְנִיָּאל עַד שְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ הַמֶּלֶךְ:"

דניאל א' 3-21

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי תשע"ח

השלב השני

בחלק הראשון

זיהוי ספר על פי רמזים

לכל אחד מהנבחנים יוצגו 3 רמזים הרומזים לאחד מספרי המקרא.

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון בלבד – יזכה ב-8 נקודות

זיהה הנבחן על פי הרמז הראשון והשני – יזכה ב-5 נקודות

זיהה הנבחן על פי שלושה רמזים – יזכה ב-3 נקודות

הזמן המוקצב לזיהוי: 25 שניות בלבד

בחלק השני

על הנבחן להשיב על חמש שאלות

השאלות יוצגו לפני כל נבחן באמצעות משחק מחשב

הניקוד שיצבור הנבחן על כל שאלה יהיה כדלקמן:

תשובה נכונה על שאלה מס' 1 תזכה את הנבחן ב-2 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 2 תזכה את הנבחן ב-3 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 3 תזכה את הנבחן ב-4 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 4 תזכה את הנבחן ב-5 נקודות

תשובה נכונה על שאלה מס' 5 תזכה את הנבחן ב-6 נקודות

במענה על חמש השאלות יוכל כל נבחן לצבור סך של: 20 נקודות

הזמן המוקצב לפתרון כל חמש השאלות הוא: 60 שניות

אם זיהה הנבחן בחלק הראשון על פי הרמז הראשון בלבד

וענה תשובות נכונות על כל חמש השאלות בחלק השני

יזכה בבונוס של 2 נקודות נוספות
בשלב השני בשני חלקיו ניתן לצבור: 30 נקודות

שאלה מס' 1

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם מקום: אדורים

מערי המצור שבנה רחבעם ביהודה.

"וַיֵּשֶׁב רַחְבֵּעַם בִּירוּשָׁלַם וַיִּבֶן עָרִים לְמִצּוֹר בִּיהוּדָה: וַיִּבֶן אֶת בֵּית לַחַם וְאֶת עֵיטָם וְאֶת תְּקוּעַ: וְאֶת בֵּית צוֹר וְאֶת שׂוֹכוֹ וְאֶת עֵדְלָם: וְאֶת גֶּת וְאֶת מְרֻשָּׁה וְאֶת זִיף: וְאֶת אֲדוּרִים וְאֶת לְכִישׁ וְאֶת עֲזָקָה: וְאֶת צָרְעָה וְאֶת אֵילוֹן וְאֶת חֲבֵרוֹן אֲשֶׁר בִּיהוּדָה וּבְבִנְיָמִן עָרֵי מְצֻרוֹת:"

דברי הימים ב' יא' 5-10

רמז מס' 2: חוגגים את הנצחון על עמון ומואב בעמק בְּרָכָה

"וַיָּבֵאוּ יְהוֹשָׁפָט וְעָמוֹ לְבַז אֶת שָׁלָלָם וַיִּמְצְאוּ בָהֶם לָרֶב זֶרְכוּשׁ וּפְגָרִים וְכָלֵי חַמְדוֹת וַיִּנְצְלוּ לָהֶם לְאִין מִשָּׂא וַיְהִיו יָמִים שְׁלוֹשָׁה בְּזֵזִים אֶת הַשָּׁלָל כִּי רַב הוּא: וּבַיּוֹם הָרִבְעִי נִקְהְלוּ לְעֵמֶק בְּרָכָה כִּי שָׁם בִּרְכּוּ אֶת ה' עַל כֵּן קִרְאוּ אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא עֵמֶק בְּרָכָה עַד הַיּוֹם: וַיָּשֻׁבוּ כָּל אִישׁ יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם וַיְהוֹשָׁפָט בְּרֵאשִׁית לָשׁוּב אֶל יְרוּשָׁלַם בְּשִׁמְחָה כִּי שִׁמְחָתָם ה' מֵאוֹיְבֵיהֶם: וַיָּבֵאוּ יְרוּשָׁלַם בְּנִבְלִים וּבְכִנּוֹרוֹת וּבְחֲצֻצְרוֹת אֶל בֵּית ה': וַיְהִי פֶתַח אֱלֹהִים עַל כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרְצוֹת בְּשִׁמְעָם כִּי נִלְחַם ה' עִם אוֹיְבֵי יִשְׂרָאֵל: וַתִּשְׁקֹט מַלְכוּת יְהוֹשָׁפָט וַיָּנַח לוֹ אֱלֹהָיו מִסְּבִיב:"

דברי הימים ב' כ' 25-30

רמז מס' 3: שרי המלך יהושפט מגיעים לכל ערי יהודה ומלמדים תורה
 "ובשנת שלוש למלכו שלח לשכיו לבן חיל ולעבדיה ולזכריה ולנתנאל ולמיכיהו
 ללמד בערי יהודה: ועמהם הלויים שמעיהו ונתניהו וזבדיהו ועשהאל ושמי־רמות
 ויהונתן ואדניהו וטוביהו וטוב אדוניהו הלויים ועמהם אלישמע ויהורם הפהנים:
 וילמדו ביהודה ועמהם ספר תורת ה' ויסבו בכל ערי יהודה וילמדו בעם:"
 דברי הימים ב' יז' 7-9

שם הספר: דברי הימים ב' שאלה מס' 1 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
דברים לג' 29	משה	מי אמר: "אשריך ישראל מי כמוך עם נושע בה' מגן עזרך?"	2
בראשית כו' 12	יצחק	על מי נאמר: "ויזרע... בארץ שהוא וימצא בשנה הוא מאה שערים ויברכהו ה':"	3
שמואל ב' יט' 18	שמעי בן גרא	מי ירד עם איש יהודה לקראת המלך דוד ואלף איש עמו מבנימין ?	4
שמואל ב' כג' 8	עדינו העצני	על מי נאמר: "ישב בשבת תחכמני ראש השלשי?"	5

יחזקאל א' 28	יחזקאל	מי אמר: "וְאַרְאֶה וְאֶפְלַעַל עַל פְּנֵי וְאֶשְׁמַע קוֹל מִדְּבַר:"?	6
--------------	--------	--	---

שאלה מס' 2

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם של איש: אבידע

שם אחד מהנכדים של אברהם אבינו, מבני קטורה.

"וַיִּסַּף אֲבִרְהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וְשֵׁמָּה קְטוּרָה: וַתֵּלֶד לוֹ אֶת זִמְרָן וְאֶת יֶקֶשׁוֹן וְאֶת מִדְּיָן וְאֶת מִדְיָן וְאֶת יִשְׁבָּק וְאֶת שׁוּת: וַיִּקְשֶׁן יֶלֶד אֶת שִׁבְאָה וְאֶת דָּדָן וּבְנֵי דָדָן הֵיוּ אֲשׁוּרִים וְלִטְוֹשִׁים וְלְאֲמִיִּם: וּבְנֵי מִדְיָן עִיפָה וְעֶפְרָה וְחִנֹּךְ וְאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל אֱלֹהֵי בְנֵי קְטוּרָה:"

בראשית כה' 1-4

רמז מס' 2: מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים.

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם כֵּן אֶפֹּא זֹאת עֲשׂוּ קָחוּ מִזְמַרְת הָאָרֶץ בְּכַלְיֶכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מְעַט צָרִי וּמְעַט דְּבַשׁ נִכְאֵת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׂקָדִים: וְכֹסֶף מִשְׁנֵה קָחוּ בְיַדְכֶם וְאֵת הַכֹּסֶף הַמוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחֹתֵיכֶם תְּשִׁיבוּ בְיַדְכֶם אוֹלֵי מִשְׁגָּה הוּא: וְאֵת אַחֵיכֶם קָחוּ וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל הָאִישׁ: וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשַׁלַּח לָכֶם אֶת אַחֵיכֶם אַחֵר וְאֵת בְּנֵי־מִין וְאֲנִי כֹאשֶׁר שְׁכַלְתִּי שְׁכַלְתִּי:"

בראשית מג' 11-14

רמז מס' 3: **נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלַחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי שְׁפָר.**

"מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לַחֲמוֹ וְהוּא יִתֵּן מִעַדְנֵי מֶלֶךְ: נִפְתָּלִי אֵילָה שְׁלַחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי שְׁפָר: בֶּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלֵי עֵין בְּנוֹת צְעֵדָה עָלֵי שׁוֹר:"

בראשית מט' 20-22

שם הספר: בראשית

שאלה מס' 2 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
ישעיה נד' 19	ישעיהו	מי אמר: "בֹּרָא נִיב שְׁפָתַיִם שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרַחֲוֹק וְלִקְרוֹב?"	2

יונה א' 8	יונה	למי נאמר: "מה מלאכתך ומאין תבוא מה ארצך ואי מזה עם אתה?"	3
דברי הימים א' כב' 12	שלמה	למי נאמר: "אך יתן לך ה' שכל ובינה ויצוק על ישׂראל ולשמור את תורת ה' אלהיך:"	4
שמואל ב' כג' 23	בניהו בן יהוידע	על מי נאמר: "מן השלטים נכבד ואל השלשה לא בא וישמהו דוד אל משמעתו?"	5
יואל א' 2	יואל	מי אמר: "שמעו זאת הזקנים והאזינו כל יושבי הארץ ההיתה זאת בימיכם ואם בימי אבותיכם:"	6

שאלה מס' 3

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: **שם מקום: קטרון**

זבולון לא הוריש את הכנעני שישב בקטרון.

"וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגִזְרֵי וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגִזְרֵי: זְבוּלֹן לֹא הוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי קֶטְרוֹן וְאֶת יוֹשְׁבֵי נְהַלֵּל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ וַיְהִי לְמַסָּ: אֲשֶׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת יוֹשְׁבֵי עֵפְרָת וְאֶת יוֹשְׁבֵי צִדּוֹן וְאֶת אַחֲלָב וְאֶת אַכְזִיב וְאֶת חִלְבָּה וְאֶת אֲפִיק וְאֶת רְחֹב: וַיֵּשֶׁב הָאֲשֵׁרִי בְּקִרְבֵי הַכְּנַעֲנִי יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוּ:"

שופטים א' 29-32

רמז מס' 2: **בנות שילו יצאו לחול במחלות**

"וַיֹּאמְרוּ הִנֵּה חַג ה' בְּשָׁלוֹ מִיָּמִים יְמִימָה אֲשֶׁר מִצְּפוֹנָה לְבֵית אֵל מִזְרְחָה הַשָּׁמֶשׁ לְמִסְלָה הָעֵלָה מִבֵּית אֵל שְׁכֵמָה וּמִנְגַב לְלִבְנוֹנָה: וַיֵּצְאוּ אֶת בְּנֵי בְנֵימָן לֵאמֹר לָכוּ וְאַרְבַּתֶּם בְּפְרָמִים: וּרְאִיתֶם וְהִנֵּה אִם יֵצְאוּ בְּנוֹת שִׁילוֹ לְחוֹל בְּמַחְלוֹת וַיֵּצְאתֶם מִן הַפְּרָמִים וְחִטַּפְתֶּם לָכֶם אִישׁ אִשְׁתּוֹ מִבְּנוֹת שִׁילוֹ וְהִלַּכְתֶּם אֶרֶץ בְּנֵימָן:"

שופטים כא' 19-21

רמז מס' 3: **מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק**

"וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמִשׁוֹן אַחֻדָּה נָא לָכֶם חִידָה אִם הִגַּד תִּגִּידוּ אוֹתָהּ לִי שִׁבְעַת יָמֵי הַמִּשְׁתָּה וּמִצְּאתֶם וְנָתַתִּי לָכֶם שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִפּוֹת בְּגָדִים: וְאִם לֹא תוּכְלוּ לְהִגִּיד לִי וְנָתַתֶּם אֶתֶּם לִי שְׁלֹשִׁים סְדִינִים וּשְׁלֹשִׁים חֲלִיפּוֹת בְּגָדִים וַיֹּאמְרוּ לוֹ חוֹדָה חִידַתְךָ וְנִשְׁמָעָנָה: וַיֹּאמֶר לָהֶם מִהָאֵכֶל יֵצֵא מֵאֵכֶל וּמֵעֵז יֵצֵא מִתּוֹק וְלֹא יִכְלוּ לְהִגִּיד הַחִידָה שְׁלֹשֶׁת יָמִים:"

שופטים יד' 12-14

שם הספר: שופטים

שאלה מס' 3 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
תהילים קלא' 1	דוד / משורר תהילים	מי אמר: "לא גבה לבי ולא רמו עיני ולא הלכתי בגדלות ובנפלאות ממני:"?	2
רות ג' 15	רות	מי האישה שקיבלה שש שעורים במטפחת?	3
חגי ב' 11	חגי	מי הנביא שהצטווה: "שאל נא את הכהנים תורה"?	4
נחמיה ז' 2	חנניה / חנני	מי היה "שר הבירה על ירושלים... איש אמת וירא את האלהים מרבבים:"?	5
דניאל י' 10	דניאל	מי אמר: "והנה יד נגעה בי ותניעני על ברקי וכפות ידי:"?	6

שאלה מס' 4

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם של איש: ארמני

שם בנה של רצפה בת איה.

"וַיַּחְמַל הַמֶּלֶךְ עַל מְפִיבֶשֶׁת בֶּן יְהוֹנָתָן בֶּן שָׁאוּל עַל שִׁבְעַת ה' אֲשֶׁר בִּינְתֶם בֵּין דָּוִד וּבֵין יְהוֹנָתָן בֶּן שָׁאוּל: וַיִּקַּח הַמֶּלֶךְ אֶת שְׁנֵי בְנֵי רִצְפָה בַת אִיָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְשָׁאוּל אֶת אַרְמְנֵי וְאֶת מְפִבֶשֶׁת וְאֶת חַמְשַׁת בְּנֵי מִיכַל בַּת שָׁאוּל אֲשֶׁר יָלְדָה לְעֵדְרִיאל בֶּן בְּרָזַלִּי הַמְּחִלְתִּי:"

שמואל ב' כא' 7-8

רמז מס' 2: מים לדוד המלך מבאר בית לחם שבתוך מחנה פלשתים

"וַדָּוִד אָז בְּמִצְוֹדָה וּמִצֵּב פְּלִשְׁתִּים אָז בֵּית לָחֶם: וַיִּתְּאוּהוּ דָּוִד וַיֹּאמֶר מִי יִשְׁקֵנִי מֵימֵי מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר: וַיִּבְקְעוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים בְּמַחְנֵה פְּלִשְׁתִּים וַיִּשְׁאַבוּ מֵימֵי מִבְּאֵר בֵּית לָחֶם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר וַיִּשְׁאַבוּ וַיָּבֵאוּ אֶל דָּוִד וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם וַיִּסַּךְ אֹתָם לֵה': וַיֹּאמֶר חֲלִילָה לִי ה' מַעֲשֵׂתִי זֹאת הַדָּם הָאֲנָשִׁים הַהֲלֹכִים בְּנַפְשׁוֹתָם וְלֹא אָבָה לִשְׁתּוֹתָם אֵלֶּה עָשׂוּ שְׁלֹשֶׁת הַגִּבּוֹרִים:"

שמואל ב' כג' 14-17

רמז מס' 3: משל כבשת הראש

"וַיִּשְׁלַח ה' אֶת נָתָן אֶל דָּוִד וַיָּבֵא אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ שְׁנֵי אֲנָשִׁים הָיוּ בְּעִיר אַחַת אַחַד עֹשִׂיר וְאַחַד רָאשׁ: לְעֹשִׂיר הָיָה צֹאן וּבָקָר הַרְבֵּה מְאֹד: וְלָרֶשׁ אֵין כֹּל כִּי אִם כִּבְשָׂה אַחַת קִטְנָה אֲשֶׁר קָנָה וַיַּחֲתֶיהָ וַתִּגְדֵּל עִמּוֹ וְעַם בְּנָיו יַחְדָּו מִפְתּוֹ תֹאכַל וּמִכֹּסוֹ תִשְׁתֶּה

וּבְחִיקוֹ תִשְׁכַּב וְתִהְיֶה לוֹ כְּבֶת: וַיָּבֵא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֶשִׂיר וַיַּחְמַל לְקַחַת מִצְאָנוּ וּמִבְּקָרוֹ לַעֲשׂוֹת לְאַרְחַת הַבָּא לוֹ וַיִּקַּח אֶת כְּבֶשֶׂת הָאִישׁ הָרֶאשׁ וַיַּעֲשֶׂה לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו: וַיִּתֵּר אַף דָּוִד בְּאִישׁ מְאֹד וַיֹּאמֶר אֵל נָתַן חַי ה' כִּי בֵן מוֹת הָאִישׁ הָעֹשֶׂה זֹאת: וְאֵת הַכְּבֶשֶׂת יִשְׁלַם אַרְבַּעַתַּיִם עֶקֶב אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת הַדְּבָר הַזֶּה וְעַל אֲשֶׁר לֹא חָמַל:"

שמואל ב' יב' 1-6

שם הספר: שמואל ב' שאלה מס' 4 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
עמוס ח' 11	עמוס	מי אמר: "הנה ימים באים ... והשלחתי רֶעֵב בְּאֶרֶץ לֹא רֶעֵב לֶלֶחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דְּבַרִי ה'!"?	2
מלכים ב' ד' 13	האישה השונמית	מי אמרה: "בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יֹשֶׁבֶת:"?	3
יהושע כד' 26-28	יהושע	על מי נאמר: "וַיִּכְתֹּב ... אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים ... וַיִּשְׁלַח ... אֶת הָעָם אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ:"?	4
איוב מב' 8	אליפז התימני/ רעי איוב	מי נצטוה: "וְעַתָּה קַחוּ לָכֶם שִׁבְעָה פָּרִים וְשִׁבְעָה אֵילִים... וְהַעֲלִיתֶם עוֹלָה בְּעִדְכֶם?"?	5
ירמיה לח' 20	ירמיהו	מי אמר: "שְׁמַע נָא בְּקוֹל ה' לְאֲשֶׁר אֲנִי דֹבֵר אֵלֶיךָ וַיִּיטֵב לְךָ וְתַחִי נַפְשְׁךָ:"?	6

שאלה מס' 5

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם מקום: גי החרשים

שם התיישבו בני בנימין בימי נחמיה.

"ובני בנימן מגבע מקמש ועיה זבית אל זבנתי: ענתות נב ענניה: חצור המה גתים: חדיד צבעים נבלט: לד ואונו גי החרשים:"

נחמיה יא' 31-35

רמז מס' 2: שערי ירושלים נסגרו ביום השבת

"ויהי כאשר צללו שערי ירושלים לפני השבת ואמרה ויסגרו הדלתות ואמרה אשר לא יפתחום עד אחר השבת ומנערי העמדתי על השערים לא יבוא משא ביום השבת: וילינו הרקלים ומכרי כל ממכר מחוץ לירושלם פעם ושתיים: ואעידה בהם ואמרה אליהם מדוע אתם לנים נגד החומה אם תשנו יד אשלח בכם מן העת ההיא לא באו בשבת:"

נחמיה יג' 19-21

רמז מס' 3: משקה למלך פרס בשושן הבירה

"דברי נחמיה בן חכליה ויהי בחדש כסלו שנת עשרים ואני הייתי בשושן הבירה: [...] אגא ה' תהי נא אגג קשבת אל תפלת עבדך ואל תפלת עבדך החפצים ליראה את שמך והצליחה נא לעבדך היום ותנהו לרחמים לפני האיש הזה ואני הייתי משקה למלך:"

נחמיה א' 1, 11

שם הספר: נחמיה

שאלה מס' 5 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
ירמיה א' 5	ירמיהו	למי נאמר: "בְּטָרִם אֶצְרָךְ בְּבֶטֶן יִדְעֶתִיךָ וּבְטָרִם תֵּצֵא מֵרַחֲמֵי הַקֶּדֶשׁ שְׁתִּיךָ נָבִיא לְגוֹיִם נִתְּתִיךָ:"	2
מלכים א' יט' 20	אלישע	מי אמר: "אֲשֶׁקֶה נָא לְאָבִי וּלְאִמִּי וְאֶלְכָה אֲחֵרֶיךָ?"	3
דברי הימים ב' יט' 4	יהושפט	על מי נאמר: "וַיֵּצֵא בָּעָם מִבְּאֵר שֶׁבַע עַד הַר אֶפְרַיִם וַיֵּשִׁיבֵם אֶל ה' אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם:"	4
נחמיה יג' 4	אלישיב	מי הכהן שאיפשר לטוביה העמוני לעשות לשכה בבית ה'?	5
שמואל ב' כג' 2	דוד	מי אמר: "רוּחַ ה' דִּבֶּר בִּי וּמָלְתָו עָלַי לְשׁוֹנִי:"	6

שאלה מס' 6

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: אוריהו בן שמעיהו

הנביא מקרית יערים שניבא בימי יהויקים מלך יהודה.

"וגם איש היה מתנבא בשם ה' אוריהו בן שמעיהו מקרית היערים וינבא על העיר הזאת ועל הארץ הזאת ככל דברי ירמיהו: וישמע המלך יהויקים וכל גבוריו וכל השורים את דבריו ויבקש המלך המיתו וישמע אוריהו וירא ויברח ויבא מצרים: וישלח המלך יהויקים אנשים מצרים את אלנתן בן עכבור ואנשים אתו אל מצרים:"

ירמיה כו' 20-22

רמז מס' 2: רכישת שדה בענתות בשבעה שקלים ועשרה הכסף.

"ואקנה את השדה מאת חנמאל בן דדי אשר בענתות ואשקלה לו את הכסף שבעה שקלים ועשרה הכסף: ואכתב בספר ואחתם ואעד עדים ואשקל הכסף במאזנים: ואקח את ספר המקנה את התתום המצוה והחקים ואת הגלוי: ואתן את הספר המקנה אל ברוך בן נריה בן מחסיה לעיני חנמאל דדי ולעיני העדים

הַכְּתָבִים בְּסֹפֶר הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל הַיְהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בְּחֹצֵר הַמְטָרָה: וְאַצּוּה אֶת
 בְּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר: כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹחַ אֶת הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה
 אֶת סֹפֶר הַמִּקְנָה הַזֶּה וְאֶת הַחֲתוּם וְאֶת סֹפֶר הַגְּלוּי הַזֶּה וְנִתְּתֶם בְּכָלִי חֶרֶשׁ לְמַעַן
 יַעֲמְדוּ יָמִים רַבִּים: כִּי כֹה אָמַר ה' צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקְנוּ בְּתִים וְשָׂדוֹת
 וְכַרְמִים בְּאֶרֶץ הַזֹּאת:"

ירמיה לב' 9-15

רמז מס' 3: סיר נפוח ופניו צפונה

"וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֵה יִרְמְיָהוּ וְאָמַר מִקֵּל שִׁקְדָּה אֲנִי רֹאֵה: וַיֹּאמֶר ה'
 אֵלַי הִיטַבְתָּ לְרֹאוֹתַי כִּי שִׁקְדָּה אֲנִי עַל דְּבָרֵי לַעֲשׂוֹתוֹ: וַיְהִי דְבַר ה' אֵלַי שְׁנִית לֵאמֹר מָה
 אַתָּה רֹאֵה וְאָמַר סִיר נְפוּחַת אֲנִי רֹאֵה וּפְנָיו מִפְּנֵי צְפוֹנָה: וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי מִצְפוֹן תִּפְתַּח
 הַרְעָה עַל כָּל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:"

ירמיה א' 11-14

שם הספר: ירמיהו

שאלה מס' 6 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
יחזקאל לז' 1	יחזקאל	מי אמר: "הֲיִתְּהָ עָלַי יָד ה' וַיּוֹצֵאנִי בְּרוּחַ ה' וַיְבִיחֵנִי בְּתוֹךְ הַבְּקָעָה וְהִיא מְלֵאָה עֲצָמוֹת:"?	2
בראשית לג' 11	יעקב	מי אמר: "קָח נָא אֶת בְּרִכְתֵּי אֲשֶׁר הִבַּאת לָךְ כִּי חֲנִנִי אֱלֹהִים וְכִי יֵשׁ לִי כָל"?	3

יהושע כב' 5	יהושע	מי אמר: "רק שמרו מאד לעשות את המצוה ואת התורה... לאהבה את ה' אלהיכם וללכת בכל דרכיו?"	4
שמואל ב' כא' 18	ספ	מי הפלישתי שאותו הכה סבכי החשתי?	5
הושע יא' 4	הושע	מי אמר: "בחבלי אדם אמשכם בעבתות אהבה... ואט אליו אוכיל?"	6

שאלה מס' 7

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם מקום: מעלה גור אשר את יבלעם

לשם נס אחזיה מלך יהודה מפני יהוא.

"ואחזקה מלך יהודה ראה וינס דרך בית הגן וירדף אחריו יהוא ויאמר גם אתו הפהו אל המרכבה במעלה גור אשר את יבלעם וינס מגדו וימת שם: וירכבו אתו עבדיו ירושלמה ויקברו אתו בקברתו עם אבותיו בעיר דוד:"

מלכים ב' ט' 27-28

רמז מס' 2: **שר צבא ארם נרפא מצרעתו לאחר שטבל במימי הירדן**

"ונעמן שר צבא מלך ארם היה איש גדול לפני אדניו ונשא פנים כי בו נתן ה' תשועה לארם והאיש היה גבור תיל מצרע: [...] וישלח אליו אלישע מלאך לאמר הלוך ורחצת שבע פעמים בירדן וישב בשורך לך וטהר: [...] וירד ויטבל בירדן שבע פעמים כדבר איש האלהים וישב בשורו כבשר נער קטן ויטהר:"

מלכים ב' ה' 1-14

רמז מס' 3: **אליהו הנביא עולה בסערה השמימה**

"ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמים: ואלישע ראה והוא מצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראה עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשנים קרעים: וירם את אדרת אליהו אשר נפלה מעליו וישב ויעמד על שפת הירדן:"

מלכים ב' ב' 11-13

שם הספר: מלכים ב'

שאלה מס' 7 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
הושע יד' 4	הושע	מי אמר: "אֲשׁוּר לֹא יוֹשִׁיעֵנו עַל סוֹס לֹא נִרְכָּב וְלֹא נֹאמֵר עוֹד אֱלֹהֵינוּ לַמַּעֲשֵׂה יְדֵינוּ?"	2
יהושע יד' 10-11	כלב בן יפונה	מי אמר: "אֲנֹכִי הַיּוֹם בֶּן חֲמִשׁ וּשְׁמֹנִים שָׁנָה: עוֹדֵנִי הַיּוֹם חֲזָק... כִּכְחִי אֶז וּכְכֹחִי עֲתָה?"	3
מלכים ב' כג' 2	יאשיהו	על איזה מלך נאמר: "וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ בֵּית ה' וְכָל אִישׁ יְהוּדָה וְכָל יִשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם... וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵיהֶם אֶת כָּל דִּבְרֵי סֵפֶר הַבְּרִית?"	4
זכריה ג' 5	יהושע הכהן הגדול	למי שמו צניף טהור על ראשו?	5
מלכים א' ח' 39	שלמה	מי אמר: "כִּי אַתָּה יַדְעַת לְבַדְּךָ אֶת לִבְבִּי כָּל בְּנֵי הָאָדָם?"	6

שאלה מס' 8

חלק ראשון: זהה את שם הספר על פי הרמזים

רמז מס' 1: שם של איש: יגאל בן יוסף

אחד מהמרגלים שנשלחו על ידי משה לרגל את ארץ כנען.

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: שְׁלַח לְךָ אַנְשִׁים וַיִּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כָל נָשִׂיא בָהֶם: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאָרָן עַל פִּי ה' כָּלָם אַנְשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: וְאֵלֶּה שְׁמוֹתֵם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן זִכְוֹר: לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שִׁפְטָן בֶּן חוּרִי: לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן יִפְנֵה: לְמַטֵּה יִשְׂשַׁכָּר יֶגְאֵל בֶּן יוֹסֵף: לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֶׁע בֶּן נוּן: לְמַטֵּה בִנְיָמִן פִּלְטִי בֶן רְפוּא:"

במדבר יג' 1-9

רמז מס' 2: זכרנו את הקשאים, האבטחים, הבצללים והשומים.

"וְהָאֶסְפָּסֹף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תְאוּהוּ וַיָּשִׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי יֹאכְלֵנוּ בְּשָׂר: זְכַרְנוּ אֶת הַדָּגָה אֲשֶׁר נֹאכַל בְּמִצְרַיִם חֲנָם אֶת הַקְּשָׁאִים וְאֶת הָאֲבֹטְחִים וְאֶת הַחֲצִיר וְאֶת הַבְּצֻלִּים וְאֶת הַשּׁוּמִים: וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל בְּלֹתֵי אֵל הַמֶּן עֵינֵינוּ: וְהַמֶּן כְּזָרַע גֹּד הוּא וְעֵינוּ כְּעֵין הַבְּדֹלַח:"

במדבר יא' 4-7

רמז מס' 3: האשה הכשית

"וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחָה עַל אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח כִּי אִשָּׁה כַּשִּׁית לָקַח: וַיֹּאמְרוּ הֲרֵק אַךְ בְּמִשְׁחָה דִּבֶּר ה' הֲלֹא גַם בְּנֹו דִּבֶּר וַיִּשְׁמַע ה': וְהָאִישׁ מִשָּׁה עִנּוּ מֵאֵד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה:"

במדבר יב' 1-3

שם הספר: במדבר

שאלה מס' 8 – חלק שני

ענה על חמש השאלות הבאות:

המקור	התשובה	השאלה	הניקוד
שמואל א' טו' 29	שמואל	מי אמר: "וְגַם נִצַּח יִשְׂרָאֵל לֹא יִשְׁקֶר וְלֹא יִנָּחֵם כִּי לֹא אָדָם הוּא לְהִנָּחֵם?"	2
דניאל א' 12	דניאל	מי אמר: "וַיִּתְּנוּ לָנוּ מִן הַזֵּרְעִים וְנֹאכְלָה זִמִּים וְנִשְׁתֶּה:"	3
ישעיה נא' 7	ישעיהו	מי אמר: "שִׁמְעוּ אֵלַי יְדֹעֵי צְדָק עִם תּוֹרָתִי בְּלִבָּם?"	4
מלכים א' ז' 13-14	חירם מצור	מי הוא חֲרֹשׁ נְחֹשֶׁת מִמֶּטֶה נִפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ צָרִי?	5
עזרא ז' 28	עזרא	מי אמר: "וְעָלִי הִטָּה חֹסֵד לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ וַיּוֹעֲצֵנִי וְלִכְלֹל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ הַגְּבֹרִים?"	6

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי

תשע"ח

ה של ב ה ש ל י ש י

ש ל ב ה ש א ל ה ה ז ה ה

שאלתו של ראש ממשלת ישראל, מר בנימין

נתניהו

**"בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית
והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים**

וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי."

כך פתח דוד בן גוריון את מגילת העצמאות .

השנה אנחנו מציינים שבעים שנה להקמת מדינת ישראל.

הערכים ששימשו יסוד להקמתה של מדינת ישראל,

כפי שבאו לידי ביטוי במגילת העצמאות,

יסודם בספר התנ"ך ובחזון הנביאים.

מגילת העצמאות מסמלת את החזון שהפך למציאות

ומבטאת את הקשר בין התנ"ך להתחדשות לאומית.

לפניכם פסוקים הקושרים את ערכי מגילת העצמאות לפסוקי התנ"ך.

בשאלה זו ניתן לצבור: 32 נקודות.

הזמן המוקצב: 4 דקות.

בהצלחה!

חידון התנ"ך העולמי לנוער יהודי – תשע"ח

החידון הפומבי – שלב שלישי

שאלתו של ראש ממשלת ישראל, מר בנימין נתניהו

מתוך מגילת העצמאות: העם היהודי יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי.

1. מי אמר: "אני ה' קראתיך בצדק ואחזק בידך ואצרך ואתנך לברית עם
לאור גוים:"?
ישעיה מב' 6
תשובה: ישעיהו

מתוך מגילת העצמאות: מתוך קשר היסטורי ומסורתי, חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהיאחז במולדתם העתיקה.

2. מי אמר: "והשבתי את שבות יהודה ואת שבות ישראל ובנתים
כבראשנה:"?
ירמיה לג' 7
תשובה: ירמיהו

מתוך מגילת העצמאות: **בדורות האחרונים שבו היהודים לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות ובנו כפרים וערים.**

3. על מי נאמר: "וַיֵּלְכוּ וַיָּשׁוּבוּ אֶל נַחֲלָתָם וַיִּבְנוּ אֶת הָעָרִים וַיֵּשְׁבוּ בָהֶם:"?

תשובה: בני בנימין

שופטים כא' 23

מתוך מגילת העצמאות: **מדינת ישראל תהיה מושתתת על יסודות החירות, הצדק והשלום, לאור חזונו של נביאי ישראל.**

4. מי אמר: "תחזקנה ידיכם השמעים בימים האלה את הדברים האלה מפי

הנביאים"?

תשובה: זכריה

זכריה ח' 9

מתוך מגילת העצמאות: **זוהי זכותו הטבעית של העם היהודי להיות ככל עם ועם עומד ברשות עצמו במדינתו הריבונית.**

5. למי נאמר: "וְשִׁמְתִי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעֵתִיו וְשָׁכַן תַּחְתָּיו וְלֹא יִרְגַז

עוֹד וְלֹא יִסִּיפוּ בְּנֵי עוֹלָה לְעַנּוֹתוֹ כְּאִשֶׁר בְּרֵאשׁוֹנָה:"?

תשובה: לדוד, מפי נתן הנביא

שמואל ב' ז' 10

מתוך מגילת העצמאות: **אנו מושיטים יד לשלום ושכנות טובה לכל המדינות השכנות ועמיהן.**

6. מי אמר: "ובמקום הזה אתן שלום נאם ה' צבאות"?

חגי תשובה:

חגי ב' 9

מתוך מגילת העצמאות: מתוך בטחון בצור ישראל הננו חותמים בחתימת ידינו לעדות על הכרזה זו.

7. מי אמר: "לי דבר צור ישׁראל מושל באדם צדיק מושל יראת אלהים:"?

תשובה: דוד

שמואל ב' כג' 3

מתוך מגילת העצמאות: עם ישראל שמר אמונים לארץ ישראל ולא חדל מתפילה ומתקוה לשוב אליה.

8. בקשר לאיזו מצוה נזכרת התפילה: "השקיפה ממעון קדשך מן השמים

וברך את עמך את ישׁראל ואת האדמה אשר נתת לנו?"

תשובה: המעשרות

דברים כו' 15

חידון התנ"ך העולמי לנוער

יהודי תשע"ח

השלב הרביעי

ראש בראש

שאלות בזק להכרעה

לפני שני הנבחנים שעלו לשלב הרביעי יוצגו בעל פה 24 שאלות.

לפני תחילת השלב יתבצע איפוס ניקוד לשני הנבחנים.

לכל נבחן יוצגו 12 שאלות.

השאלות יישאלו לסירוגין בשיטת ה"ראש בראש".

אם בתום 24 השאלות לא תהיה הכרעה,

יוצגו לכל נבחן עוד 3 שאלות נוספות.

אם גם אז לא תהיה הכרעה,

יוכרזו שני המתמודדים כשני חתנים / כלות.

תשובה נכונה על כל שאלה תזכה ב-2 נקודות.

שלב רביעי

שלב ראש בראש

1-2

<p>מי אמר:</p> <p>"וַיְהִי בִישְׂרוֹן מֶלֶךְ בְּהַתְּאַסֵּף רָאשֵׁי עַם יִתְדִי שְׁבֹטֵי יִשְׂרָאֵל:"</p> <p>משה</p> <p>דברים לג' 5</p>	<p>מי אמר:</p> <p>"הֲנֵנּוּ מָה טוֹב וְזֶמֶה נְעִים שַׁבַּת אַחִים גַּם יִתְדִי:"</p> <p>דוד / משורר תהילים</p> <p>תהילים קלג' 1</p>
--	---

3-4

<p>מי אמר:</p> <p>"וְאַשִׁיבָה כָּל הָעַם אֵלַיךְ כְּשׁוֹב הַכֹּל.. כָּל הָעַם יִהְיֶה שְׁלוֹם:"</p> <p>אחיתופל</p> <p>שמואל ב' יז' 3</p>	<p>מי אמר:</p> <p>"וְגַם כָּל הָעַם הַזֶּה עַל מְקוֹמוֹ יָבֹא בְשְׁלוֹם:"</p> <p>יתרו</p> <p>שמות יח' 23</p>
--	---

5-6

<p>מי היה הסופר במימשלו של המלך חזקיהו?</p> <p>שבנָה / שבנָא מלכים ב' יח' 18</p>	<p>ציין שם אחד הסופרים שהיו לשלמה המלך.</p> <p>אליחורף / אחיה (בני שישא) מלכים א' ד' 3</p>
---	---

7-8

<p>מי השבט שלא הוריש את יִשְׁבִי עכוֹ נָאת יוֹשְׁבֵי צִדוֹן?</p> <p>אָשֶׁר שופטים א' 31</p>	<p>מי השבט שלא הוריש את הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגֶזֶר?</p> <p>אִפְרַיִם שופטים א' 29</p>
--	--

9-10

<p>השלם את הפסוק: מענה הַךְ יִשִּׁיב חֲמָה ...</p> <p>וּדְבַר עֶצֶב יַעֲלֶה אָף: משלי טו' 1</p>	<p>השלם את הפסוק: אֲרַךְ אַפַּיִם רַב תִּבְוֶנָה ...</p> <p>וּקְצַר רוּחַ מְרִים אוֹלֵת: משלי יד' 29</p>
--	---

11-12

מה שמו של מלך ירממות שנלחם נגד יהושע?	מולו נלחם המלך אסא בגיא צפתה למרשה.
פראם	זרח הכושי
יהושע י' 3	דברי הימים ב' יד' 9

13-14

מה שם העיר שהיתה בין ניקה ובין כלח?	מה שם הבאר שהיתה בין קדש ובין ברד?
רסן	באר לחי ראי
בראשית י' 12	בראשית טז' 14

15-16

השלם את הפסוק: קקש נתשבו תותח ...	השלם את הפסוק: הנה נא כחו במתניו ...
וישחק לרעש כידון:	ואונו בשרירי בטנו:
איוב מא' 21	איוב מ' 16

17-18

מי אמר:	מי אמר:
	"ה' אשר התהלכתי לפניו ישלח מלאכו אתך והצליח דרכך"?

<p>"הנני שלח מלאכי ופנה דרך לפני ופתאם יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים?"</p> <p>מלאכי מלאכי ג' 1</p>	<p>אליעזר עבד אברהם / אברהם בראשית כד' 40</p>
---	---

19-20

<p>לארץ זו נמלטו המכים בחרב את סנחריב מלך אשור .</p> <p>ארץ אררט מלכים ב' יט' 37</p>	<p>מעל ההר הזה דיבר אביה עם ירבעם וכל ישראל.</p> <p>הר צמרים דברי הימים ב' יג' 4 הערה: ויקם אביה מעל להר צמרים אשר בהר אפרים</p>
---	---

21-22

<p>השלם את הפסוק: מכל משמר נצר לבך ...</p> <p>כי ממנו תוצאות חיים: משלי ד' 23</p>	<p>השלם את הפסוק: דאגה בלב איש ישחנה ...</p> <p>ודבר טוב ישמחנה: משלי יב' 25</p>
--	---

3-242

<p>מי אמר: "ואת עם עני תושיע ועיניך על רמים תשפיל:"</p>	<p>מי אמר: "כי כה אמר ה' ונשא...מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים:"</p>
---	---

ישעיהו ישעיה נז' 15	דוד שמואל ב' כב' 28
-------------------------------	-------------------------------

שאלות נוספות – למקרה שאין הכרעה:

25-26

מי הכהן שאליו נשלח ספר משמעהו הנחלמי? צפניה בן מעשיה הכהן ירמיה כט' 25	מי הכהן שהופקד על אוצרות מעשר הדגן והתירוש והיצהר בימי נחמיה? שלמיה הכהן נחמיה יג' 13
--	---

27-28

השלם את הפסוק: איפה היית ביסדי ארץ ... הגד אם ידעת בינה: איוב לח' 4	השלם את הפסוק: מי שנת בטחות חכמה ... או מי נתן לשכוי בינה: איוב לח' 36
--	---

29-30

מי אמר: "ונאתה ישאל עבדי יעקב אשר בחרתיך זרע אברהם אהבי:"? ישעיהו	מי אמר: "בחרו לכם היום את מי תעבדון... ואנכי וביתי נעבד את ה':"? יהושע
---	--

יהושע כד' 15	ישעיה מא' 8
--------------	-------------